

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယါခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်

လၢယနူၤအါရံၤ ၁၆ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 23-384-D1

ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်- SAC သုးဖိတဖုၣ်ဖိၣ်ဒုးဃာ်ဒီးမၤဆါပယွဲဝဲသဝီဖိ တၢ်လၢအတဖိးသဲးစးဘၣ် ဖဲတၢ်သမံသမိးတြၢ်တဖျါလၢအိၣ်ဝဲဖဲ လၢကဆိကီၢ်ဆၢအပူၤ (လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်)

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်တဘျးအံၤပာ်ဖျါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲလၢကဆိကီၢ်ဆၢ, ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်
လီၤ. ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါတြၢ်ကးကရူၢ် (SAC) သုးဖိလၢအအိၣ်ဖဲဒိၣ်သုးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး (၅၆၀) သုၣ်တဖုၣ်ဖိၣ်ဒုးဃာ်ဝဲ
သဝီဖိတၢ်လၢအအိၣ်လၢ က---သဝီ, စတုကရူၢ်, လၢကဆိကီၢ်ဆၢ, ဖဲ SAC တၢ်သမံသမိးအလီၢ်တတီၤလၢအအိၣ်ဖဲ ဂျ---
သဝီ, စတုကရူၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိအံၤလဲၤပူၤတၢ်ဒီးဟဲက့ၤတုၤဖဲ ဂျ---သဝီအဆၢကတီၢ် SAC သုးဖိတဖုၣ်သမံသမိးအီၤ
ဒီးသမံသမိးကွၢ်ဝဲအသိလုၣ်ယီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသုၣ်ဃုသမံသမိးကွၢ်တၢ်အဆၢကတီၢ်, SAC သုးဖိတဖုၣ်ထံၣ်န့ၣ်ဝဲကသံၣ်
မူၤဘျးလၢအမ့ၢ်ယါမၤဒီးပံၤလၢအသိလုၣ်ယီၢ်ခဲဆုၣ်နီၣ်ပူၤဒီးပာ်ဒုၣ်ပာ်ကမၤဝဲသဝီဖိအံၤလၢအပူၤန့ၣ်ဝဲကသံၣ်မူၤဘျးသုၣ်တဖုၣ်
အံၤလၢ တၢ်ဒိသဒကမ့ၢ်သုး (PDF) သုၣ်တဖုၣ်အဂီၢ်အဃိ SAC သုးဖိတဖုၣ်မၤဆါပယွဲအီၤဒီးမၤပျဲမၤဖုးအီၤန့ၣ်လီၤ.
လၢခဲအဝဲဘၣ်တၢ်ပျါလီၤက့ၤအီၤဒီးဘၣ်တူၢ်ဝဲတၢ်မၤဆါပယွဲအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖုၣ်တဘျးလၢညါန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်
သးဝဲအလီၢ်ခဲပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်နီၢ်ကစၢ်, အဟံၣ်ဖိဖိဒီးသဝီဖိတဖုၣ်ပျဲတၢ်ဖုးတၢ်ဒီးသုၣ်ကီၢ်သးဂီၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.¹

ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, သဝီဖိလၢအမံၤမ့ၢ်ဝဲကိၤဟ--- [တသုၣ်ညါသးနံၣ်] လၢအအိၣ်လၢက--- သဝီ, စတု
ကရူၢ်, လၢကဆိကီၢ်ဆၢပူၤတၢ်ကိးပတုၣ်ဒီးသမံသမိးအီၤလၢ ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါတြၢ်ကးကရူၢ် (SAC) သုးဖိလၢ
အအိၣ်ဖဲဒိၣ်သုးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး (၅၆၀) သုၣ်တဖုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖုၣ်ထံၣ်ထွဲ ဒီးပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသိး, ကိၤ
ဟ--- အံၤဘၣ်တၢ်မၤဆါပယွဲအီၤနးနးကလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျးအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤ
ပုၤမၤသကိးတၢ်တၢ် ဖဲဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် (KHRG) လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်
ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖုၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖုၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလီၢ်တၢ်လီၤဆဲးတဖုၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢ
အီၤလၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအီၤထီၣ်အီၤ ဖဲ ပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်
တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်တနံၣ်န့ၣ်, ကိၤဟ--- အံၤအိၣ်ဝဲလၢ က---သဝီၣ်ဒီးလဲၤဝဲဆူ ရှ--- သဝီၣ် ဒ်သိးဒီးကလဲၤပုၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲပုၤတၢ်ဝံၤ ဒီးဟဲက့ၤဝဲလၢကျဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, SAC ခိၣ်သုးရူၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး (၅၆၀), သုးဖိလၢအဆီလီၤဃာ်ဝဲတၢ်သမံသမိတြဲၤ တစီၢ်တလီၢ် ဖဲရှ---သဝီၣ်ခိၣ်ထိးတဖၣ်ကိးပတုၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးဖိတဖၣ်ကိးပတုၣ်ဝဲကိၤဟ--- အသိလ့ၢ်ယီၢ်ဒီးသံကွၢ်သမံသမိ အီၤလၢမ့ၢ်အ လဲၤဖဲလဲၣ်, ဟဲက့ၤဖဲလဲၣ်, ဒီးပုၤတၢ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီၣ်ဖိလၢအထံၣ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆိကမိၣ် တယၢ်ဝဲလၢ အဝဲဘၣ်တၢ်ကိးပတုၣ်ဒီးတၢ်သံဒီးသံကွၢ်အီၤအါထီၣ်ခိၣ်ဖျါလၢအတခွါခံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကမုၢ်တၢ်ဒီသဒါသုး (PDF) သုးဖိအဃိန့ၣ်လီၤ. သုးဖိတဖၣ်ကွၢ်ဝဲ ကိၤဟ---အလီၢ်တဲစိဒီးထံၣ်ဝဲတၢ်ဂီၤတဘျီလၢအဝဲဒိဝဲဒီးအတခွါလၢအသိးဒီး PDF အကူအသိးန့ၣ် လီၤ.

ဖဲတၢ်သမံသမိကွၢ်အီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, သုးဖိတဖၣ်အိးထီၣ်ကွၢ်ဝဲအသိလ့ၢ်ယီၢ်ခံဆ့ၣ်နီၤအပူၤ ဒီးထံၣ်န့ၣ်ဝဲကသံၣ်မူၤဘျီယါ မၢ်အဘိၣ် (၂၀) ဒီး ပံၤခံဘိၣ်လၢအတယၢ်ဃာ်အိၣ်ဝဲ ၃၈၅ ကြၢ်(မ်)ဒီး ၁၃.၅ ပီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံသုးဖိတဖၣ်သံကွၢ်အီၤ လၢမ့ၢ်ပုၤတၢ်ဂၤမၤအီၤလၢကဟဲပုၤကသံၣ်မူၤဘျီအံၤခါန့ၣ်လီၤ. ကိၤဟ--- စံးဆၢအဝဲသ့ၣ်လၢအဝဲဟဲပုၤကသံၣ်မူၤဘျီအံၤလၢ အကစၢ်အဂီၢ် ဒ်သိးကသ့ၣ်ဖဲအဖဲဒီးတၢ်မၤတၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲစံးဆၢတၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ SAC သုးဖိအကျါတၢ်ဂၤစံးဝဲလၢ အဝဲလီၢ်တၢ် ဒီးကသံၣ်လၢအပူၤဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်လၢ PDF အဂီၢ်အဃိသုးဖိအကျါတၢ်ဂၤတီၢ်အီၤဒီးဝဲကုၣ်ဖဲကျဲကပၤန့ၣ်လီၤ. သုးဖိတ ဖၣ်ကူးစ့ၢ်ကိးအမဲၣ်သ့ၣ်ဒီးအပျီၢ်ဃံလၢဒီန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ SAC သုးခိၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးအီၤလၢအသုတတဲဘၣ်ပုၤနီတ ဂၤတဂ့ၤလၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ထံၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ရၤလီၤအီၤန့ၣ်အဝဲကမၤသံကွၢ်အီၤန့ၣ် လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ SAC သုးဖိတဖၣ်ပျါလီၤကွံၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲကိၤ ဟ--- ဟဲက့ၤတုၤလၢဟံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲဟးထီၣ်လၢသဝီၣ်ချၢတဘျီလၢဘၣ်ဒီးခိၣ်ဖျါအဝဲဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဃိတုၤ လၢလါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်အလၢဒ်ဒ်လဲၣ် အဝဲအိၣ်တၢ်အီၤတၢ်တနံၣ်အါအါဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဃိ, အဝဲမၤတၢ်တကဲဘၣ်ခံလါဘျီန့ၣ်လီၤ. ကိၤဟ--- အမါစံးဘၣ်လီၢ်ကဝီၤသဝီၣ်ဖိတဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ပျံၤဘၣ်ဖုးဒီးဘၣ်ယိၣ် တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် စးထီၣ်လၢတၢ်ဖိၣ်ဃာ်မၤဆူးမၤဆါဝဲအဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤဆူ KHRG ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၂၀၂၅ နံၣ်အသိး, ဟံၣ်ဖိဃီဖိအံၤလဲၤအိၣ်က့ၤလၢသဝီၣ်အဂၤတဖျါခိၣ်ဖျါလၢအ ဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိၤဟ--- အဖါတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ HKRG လၢအဝဲအဲၣ်ဒီးဝဲလၢပုၤ ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဃးတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ ဒီးကပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးလၢ SAC တၢ်သမံသမိအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၢ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျီတဖုလၢ အၢၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီၣ်ဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျါန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမုၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဘၣ်ဘျီ ဒီးအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နုၤထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khr.org အပူၤသ့ၣ်ဒဲဒဲန့ၣ်လီၤ.